

NOTAT

Til: Styret

Fra: Rektor

Om: Ny forskrift om opptak til praktisk-pedagogisk utdanning

Tilråding:

Styret fastsetter ny forskrift om opptak til praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) ved NTNU som fremlagt.

1. Bakgrunn

NTNUs forskrift om opptak til praktisk-pedagogisk utdanning ble sist fastsatt 07.12.2005.

Praktisk-pedagogisk utdanning heltid (PPU) er et ettårig studium på 60 studiepoeng som består av pedagogikk, fagdidaktikk og praksis i skolen. Det er et påbygningsstudium som bygger på en bachelorgrad eller mastergrad. Fullført PPU gir undervisningskompetanse for videregående skole og grunnskolen ned til og med femte trinn. PPU kan også tas på deltid som fleksibel praktisk-pedagogisk utdanning (FPPU) som tilbys til søkere med allmennfaglig eller yrkesfaglig utdanningsbakgrunn.

Forslag til endringer ble utarbeidet ved Program for lærerutdanning (PLU) i samarbeid med Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse (SVT) basert på den erfaring som hadde blitt gjort ved opptak til studiet. Studieavdelingen sentralt, som er opptaksmyndighet, har også vært inne i denne prosessen.

Forslaget ble behandlet i styret ved PLU den 09.11.10 og i Forvaltningsutvalget for lærerutdanningene (FUL) den 25.11.10. Fakultetet (SVT) har gitt sin tilslutning til endringene (notat av 07.12.10). Utdanningsutvalget behandlet forslaget den 19.01.11 og støtter de foreslåtte endringene.

Fra rektors side er det gjort enkelte redigeringsmessige endringer, men uten betydning for innholdet i forslaget fra PLU. Den nye forskriften vil gjelde fra opptaket til studieåret 2011/12.

2. Vesentlige endringer som foreslås

Nedenfor gis en oversikt over de vesentlige endringene som foreslås og begrunnelsen for disse.

1. Inntil 5 % av studieplassene kan forbeholdes søkere på spesielle vilkår – foreslås strøket

Det er uklart hva som ligger i ”spesielle vilkår”, og det er problematisk å reservere plasser til søkere. Punktet om at inntil 40 % av studieplassene kan settes av til søkere med spesiell fagbakgrunn (se punkt 2 nedenfor) bør dekke de faglige behovene.

2. Inntil 40 % av studieplassene kan settes av til søkere med spesiell fagbakgrunn for å ivareta den faglige bredden i utdanningen (ny § 1-1 nr.4)

Her foreslår vi at: *for å ivareta den faglige bredden i utdanningen* føyes til. Det tas opp søkere på yrkesfag på inntil 40 % av plassene på FPPU hvilket er nødvendig for å sikre at det utdannes tilstrekkelig antall yrkesfaglærere. Videre er det viktig at det er mulig å ta opp studenter i alle fag det tilbys fagdidaktikk i for å sikre bred fagkompetanse i norsk skole. Spesiell fagbakgrunn skal ivareta bredden slik at det blir utdannet lærere med undervisningskompetanse i ulike fag, jf. også begrunnelsen under punkt 3 nedenfor.

3. Opptakskvote i hvert fag reguleres av tilgang på praksisplasser ved partnerskapsskolene tilknyttet Program for lærerutdanning. Rektor fastsetter opptakskvote innenfor hvert fagområde innen 1. april (ny §1-1 nr.6)

PLU har avtaler med sine partnerskapsskoler om et visst antall praksisplasser på hvert fag. Avtalen fastsetter at hver skole skal ta i mot inntil 6-7 studenter, men tallet kan variere fra skole til skole. Det foreslås et nytt punkt 6 i § 1-1 da det er antall praksisplasser som i realiteten regulerer hvilke studenter som kan tas inn. Forslaget innebærer at antall praksisplasser i hvert fag for kommende studieår vil bli fastsatt av Rektor innen 1. april hvert år, basert på en oversikt fra PLU.

Uansett hvordan søkerne rangeres, vil § 1-1 nr.4 og foreslåtte § 1-1 nr.6 sikre at det er mulig å ta opp studenter etter antall praksisplasser på ulike fag og at det også er mulig å ivareta den faglige bredden i studietilbudet. Dette innebærer også at det vil tas opp en del ettfagsstudenter. Mange av ettfagsstudentene på PPU-studiet i år har undervisningsfag det er få søkere til. Høsten 2010 ble det tatt opp over 240 studenter på lektorprogrammene, noe som innebærer at det med dagens ordning vil være rundt 40 plasser igjen på PPU-påbygning. Dersom PLU skal kunne ivareta den faglige bredden i framtiden, men får betydelig færre plasser på PPU-studiet, er det viktig at det settes av kvoter innenfor hvert fagområde for å sikre at det fortsatt er mulig ta opp søkere med små fag hvor de fleste søkerne er dårligere kvalifisert (i betydningen søkere med kun ett fag) enn i andre fag.

4. Søkere som søker praktisk-pedagogisk utdanning for å få fullført profesjonsutdanning går foran søkere med allerede fullført profesjonsutdanning – foreslås strøket

Vi foreslår å stryke dette i ny forskrift. Etter gjeldende forskrift har søkere uten profesjonsutdanning fortrinn foran søkere med profesjonsutdanning. Dette punktet gjør at f.eks sivilingeniører stiller dårligere enn andre søkere innen realfag. Departementet har understreket viktigheten av at det skal være flere veier inn til skolen, og i St.meld. 11, (2008-2009) Læreren – rollen og utdanningen, s. 36 ble det understreket at ”*Det forventes at lærerutdanningsinstitusjonene bidrar til at utdanningen oppfattes som spennende, krevende og utfordrende – både overfor søkere til høyere utdanning og kandidater med relevant utdanningsbakgrunn som allerede er i arbeidslivet – og*

arbeider for å rekruttere søkere til lærerutdanningene... ”. Vi finner det derfor ikke lenger hensiktsmessig å opprettholde dette rangeringskriteriet.

5. Fullført grad fra universitetet eller høgskole og minst to undervisningsfag hvor høyere grad går foran lavere grad, og søkere med tre fag rangeres foran søkere med to – (nye rangeringsregler § 2-3 nr.1 og § 4-2 nr.2)

Vi foreslår å ta inn et nytt rangeringskriterium for PPU og FPPU allmennfag som rangerer søkere med høyere grad og to eller flere fag høyest. I tillegg foreslås det å bytte plass på de to neste rangeringskriteriene slik at søkere med to eller flere fag prioriteres foran alle med ett fag. Etter gjeldende forskrift går høyere grad foran lavere og deretter rangeres de etter antall undervisningsfag.

Det innebærer at søkere med for eksempel ph.d. og ett fag rangeres etter søkere uten grad med to eller flere fag. Det har vært vurdert om de med grad skulle prioriteres før de uten grad, uansett antall fag (søkere med fullført grad fra universitetet eller høgskole og minst to undervisningsfag hvor høyere grad går foran lavere grad, og med tre eller to fag rangeres uansett høyest). Begrunnelsen for den valgte modellen er ønske om å utdanne lærere som er mest mulig kvalifisert for tilsetning i skolen og det er en fordel dersom vedkommende har undervisningskompetanse i to fag. Det første rangeringskriteriet (jf. § 2-3 nr.1 ivaretar uansett at søkere med både grad og flere fag prioriteres høyest. Det må understrekes at det uansett ikke er mange søkere til PPU-studiet som ikke har en grad.

6. Opptakskrav til FPPU (deltidsstudiet)

Det foreslås å ta inn angående opptak til FPPU yrkesfag at det skal være krav om 2 års relevant yrkespraksis slik at opptakskravet og PPU-utdanningen vil tilsvare kravet for ansettelse i skolen når kandidaten er ferdig med studiet.

For FPPU yrkesfag er opptakskravene foreslått justert i § 5-1. Den nasjonale rammeplanen og *Forskrift til opplæringsloven* fastsetter ulike krav. Vi foreslår opptakskrav som er en kombinasjon av de to. Dette begrunnes med at lærerne bør være kvalifisert for tilsetning i skolen etter endt utdanning ved NTNU, og ikke skal måtte ta ekstra utdanning eller arbeide mer i et annet yrke før de kan tilsettes som yrkesfaglærere.

7. Søkere med dokumentert praksisplass i skole gjennom hele studiet – foreslås strøket.

Vi foreslår å stryke dette som et rangeringskrav i den nye forskriften. Utdanning og eventuell yrkeserfaring bør tillegges større betydning enn om søkeren har vært tidlig ute med å skaffe seg praksisplass. Studenter som blir tatt opp til FPPU er selv pliktig til å skaffe seg praksisplass.

Vedlegg 1

Forslag til ny forskrift om opptak til PPU ved NTNU

Forskrift om opptak til praktisk-pedagogisk utdanning ved Norges teknisk-naturvitenskapelige utdanning (NTNU)

Fastsatt av styret ved NTNU dd.mm.åååå med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-7 og forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høyere utdanning § 1-1 nr. 4, fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

§ 1-1. Generelt

1. Opptaksforskriften gjelder for opptak til praktisk-pedagogisk utdanning - heltid (PPU) og fleksibel praktisk-pedagogisk utdanning – deltid (FPPU).
2. Opptak til PPU og FPPU krever studiekompetanse i henhold til forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høyere utdanning, fastsatt av Kunnskapsdepartementet.
3. For opptak til lærerutdanning ved NTNU kreves det politiattest tilsvarende slik politiattest som kreves for yrkesutøvelse, jf. forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til universiteter og høyskoler kap. 6, fastsatt med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 4-9.
4. Inntil 40 % av studieplassene kan settes av til søkere med spesiell fagbakgrunn for å ivareta den faglige bredden i utdanningen.
5. Opptak kan kun foretas med bakgrunn i relevante undervisningsfag hvor NTNU tilbyr lærerutdanning.
6. Opptakskvote i hvert fag reguleres av tilgang på praksisplasser ved partnerskapsskolene tilknyttet Program for lærerutdanning. Rektor fastsetter opptakskvoter innenfor hvert fagområde innen 1. april.

§ 2-1. Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) – heltid

Søknad om opptak til ettårig praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) skjer på Søknadsweb innen de frister NTNU fastsetter for lokale opptak. Studiet starter påfølgende høstsemester.

§2-2 Opptakskrav

For opptak til PPU kreves, i tillegg til generelle krav, følgende:

1. Minst ett relevant undervisningsfag på minimum 60 relevante studiepoeng tilsvarende årsstudium med hensyn til bredde og dybde.
2. Beståtte eksamener i minst 180 studiepoeng.

§2-3 Rangering

Søkere til PPU rangeres i opptaket etter følgende kriterier i prioritert rekkefølge:

1. Fullført grad fra universitetet eller høyskole og minst to undervisningsfag hvor høyere grad går foran lavere grad, og søkere med tre fag rangeres foran søkere med to.
2. Uten grad hvor antall undervisningsfag, slik at søkere med tre fag rangeres foran søkere med to osv.
3. Ett fag og fullført grad fra universitet eller høyskole hvor høyere grad går foran lavere grad.

4. Totalt antall studiepoeng inklusive eksamen i søknadssemesteret hvor sensur ikke har falt ved opptak.
5. Totalvurdering hvor karakterer i fagutdanningen inngår.

§ 3-1. Fleksibel praktisk-pedagogisk utdanning (FPPU) – deltid – søknad

Søknad om opptak til fleksibel praktisk-pedagogisk utdanning (FPPU) skjer på Søknadsweb innen de frister NTNU fastsetter for lokale opptak. Studiet starter påfølgende høstsemester. Søkerne til studiet deles i to opptaksgrupper: en gruppe for søkere med allmennfaglig utdanningsbakgrunn og en gruppe med yrkesfaglig bakgrunn. Søkerne konkurrerer kun med søkere i egen opptaksgruppe om studieplass.

Søkere med allmennfaglig utdanningsbakgrunn

§ 4-1 Opptakskrav

For opptak til FPPU for allmennfag kreves følgende:

1. Minst ett relevant undervisningsfag på minimum 60 studiepoeng.
2. Beståtte eksamener i minst 180 studiepoeng.

§ 4-2 Rangering

Søkere til FPPU for allmennfag rangeres i opptaket etter følgende kriterier i prioritert rekkefølge:

1. Antall måneder undervisningspraksis i faget etter endt fagutdanning.
2. Fullført grad fra universitetet eller høyskole og minst to undervisningsfag hvor høyere grad går foran lavere grad, og søkere med tre fag rangeres foran søkere med to.
3. Uten grad hvor antall undervisningsfag slik at søkere med tre fag rangeres foran søkere med to osv.
4. Ett fag og fullført grad fra universitet eller høyskole hvor høyere grad går foran lavere grad.
5. Totalt antall studiepoeng inklusive eksamen i søknadssemesteret hvor sensur ikke har falt ved opptak.
6. Totalvurdering hvor karakterer i fagutdanningen inngår.

Søkere med yrkesfaglig utdanningsbakgrunn

§ 5-1 Opptakskrav

For opptak til FPPU for yrkesfag kreves, i tillegg til krav fastsatt i Rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning, fastsatt 3. april 2003 av Utdannings- og forskningsdepartementet, at søkerne tilfredsstiller krav for ansettelse i skolen, jf. forskrift 23. juni 2006 nr. 724 til opplæringslova fastsatt av Kunnskapsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova) og:

1. Profesjonsrettet universitets- og/eller høyskoleutdanning som samla utgjør minst 180 studiepoeng, for undervisning i fag/på fagområde der vedkommende har minst 60 studiepoeng relevant utdanning, og 2 års relevant yrkespraksis etter endt utdanning, eller
2. Fagbrev, svennebrev eller fullført og bestått anna yrkesfaglig utdanning i videregående opplæring, generell studiekompetanse, 2 års yrkesteoritisk utdanning utover videregående opplæring og 4 års relevant yrkespraksis etter fullført videregående opplæring, for undervisning i fag/på fagområde hvor utdanningen/bakgrunnen er relevant.

§ 5-2 Rangering

Søkere til FPPU for yrkesfag rangeres i opptaket etter følgende kriterier i prioritert rekkefølge:

1. Søkere med dokumentert tilsetning på vilkår i henhold til bestemmelser om dette i opplæringslova.
2. Antall måneder undervisningspraksis etter endt fagutdanning
3. Antall måneder fagpraksis etter endt fagutdanning.
4. Totalvurdering hvor karakterer i fagutdanningen inngår.

§ 6-1. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift av 7. desember 2005 nr. 1687 om opptak til praktisk-pedagogisk utdanning ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU).

Vedlegg 2

Notat av 30.11.11 fra Program for lærerutdanning

Vedlegg 3

Gjeldende forskrift

Gjeldende forskrift er også tilgjengelig på følgende nettside:

<http://www.lovdata.no/cgi-wift/lcles?doc=/sf/sf/sf-20051207-1687.html>